

သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်ဒုတိယအကြိမ်အထွေထွေညီလာခံ ထုတ်ပြန်ကြေငြာချက်

ဒီဇင်ဘာ ၂၀၂၀ ခုနှစ်

ပြီးခဲ့သည့် ဒီဇင်ဘာ ၁၆ ရက်မှ ၁၈ ရက်နေ့အထိ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်တွင်နေထိုင်ကြသည့် ကျွန်ုပ်တို့ ဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသားလူထုတို့သည် ဒုတိယအကြိမ်မြောက်သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်အထွေထွေညီလာခံကို ကျင်းပလျက် လူသားနှင့်သဘာဝအတူတကွယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်သည့်နေရာတစ်ခုကို ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သည့် ကျွန်ုပ်တို့၏အောင်မြင်မှုကို ဂုဏ်ပြုအားယူပြီး ကျွန်ုပ်တို့ဌာနေတိုင်းရင်းသားကိုယ်တိုင်စီမံခန့်ခွဲသော ဤနယ်မြေကို ယခုထက် ပိုမိုရှင်သန်ကောင်းမွန်လာအောင် စီမံခန့်ခွဲသွားနိုင်ရန် အနာဂတ်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ကို ချမှတ်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ဒုတိယအကြိမ်မြောက်သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်အထွေထွေညီလာခံကို မူကြော် (ဖာပွန်) ခရိုင်၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ ကော်သူးလေနယ်မြေအတွင်း၌ COVID-19 ရောဂါကာကွယ်ခြင်းစနစ်များနှင့်အတူ လုံခြုံစိတ်ချစွာကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ယခုညီလာခံကို မူကြော်ခရိုင် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး၊ ဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသား၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ စသည့်အစုအဖွဲ့များမှ စုစုပေါင်းကိုယ်စားလှယ် ၂၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ယခုညီလာခံကျင်းပသည့်အချိန်သည် သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သော ဒုတိယအကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ်လည်လည်းဖြစ်သည်။ ဤအချိန်တိုအတွင်း၌ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်သည် United Nations Development Programme က ချီးမြှင့်သည့် ၂၀၂၀ ခုနှစ် အီကွေတာဆုကိုရရှိခဲ့ပြီး သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်၏ဥက္ကဋ္ဌ စောဖေလ်စိန်ထွားသည်လည်း ၂၀၂၀ ခုနှစ် Goldman Environmental Prize ကိုလည်း ရရှိခဲ့ကြသည်။

ယခုညီလာခံအတွင်း၌ ညီလာခံတက်ရောက်လာသူကိုယ်စားလှယ်များသည် ပထမအကြိမ်သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်အထွေထွေညီလာခံမှ ချမှတ်ခဲ့သောဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် လာမည့် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် အတည်ပြုသွားရန်စီစဉ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ရှာဖွေဖမ်းဆီးပစ်ခတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေမူကြမ်းကိုလည်း ဖတ်ရှုတိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ညီလာခံအတွင်း၌ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ဝင်ရောက်ခွင့်ပေးရန်အဆိုပြုတင်သွင်းလာသည့် နောက်ထပ်ကျေးရွာအုပ်စုများကိုလည်း ကိုယ်စားလှယ်များ၏သဘောတူညီမှုနှင့်အတူ အတည်ပြုလက်ခံသဘောတူခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ လာမည့်နှစ်တွင် ရပ်မိရပ်ဖအကြံပေးအဖွဲ့များသီးခြားအစည်းအဝေးကိုကျင်းပခြင်းနှင့်အတူ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်အတွင်းကျင့်သုံးသည့် ဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏လေ့ထုံးတမ်းများကို သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့်နောင်လာနောက်သားများအကြား ဖလှယ်လေ့လာကြားသိနိုင်ရန်တွက် ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်အတွင်း ယခင်ဘိုးဘွားများကျင့်သုံးခဲ့သည့် စနစ်တကျတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ရှာဖွေပစ်ခတ်ခြင်းနှင့် သက်ရှိဇီဝမျိုးကွဲထိန်းသိမ်းခြင်းလေ့ထုံးတမ်းများ ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဆိုင်သည့်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို ပြုစုထုတ်သွားနိုင်ရန်အတွက် အသိပညာများ

လေ့လာနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုခန်းမတစ်လုံးလည်း အများပြည်သူလေ့လာနိုင်ရန်အတွက် တည်ဆောက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ယခင်စစ်ကြောင့် မိမိနေရပ်စွန့်ခွာပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရသည့်ပြည်သူလူထုများမှ ၎င်းတို့၏ဘိုးဘွားမြေပေါ်တွင် ပြန်လည်နေထိုင်လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်ရန်အတွက် သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်နယ်နိမိတ်အတွင်း အခြေချသည့်မြန်မာစစ်တပ်စခန်းများ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး လာမည့်နှစ်တွင် လူထုလှုပ်ရှားမှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လုပ်ဆောင်သွားရန်အတွက် ညီလာခံတက်ရောက်လာသူကိုယ်စားလှယ်အားလုံးမှ သဘောတူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဌာနေကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ ရိုးရာဓလေ့များ၊ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ ဌာနေတိုင်းရင်းသားတို့၏အခွင့်အရေးနှင့် ၎င်းတို့၏သဘာဝထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ထည့်ဝင်ပါဝင်မှုများ၊ နှင့်သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်အထွေထွေညီလာခံလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေး အဖွဲ့များ၏လုပ်ငန်းတာဝန်များ၊ စသည်များကို အများပြည်သူပိုမိုသိရှိနားလည်နိုင်ရန်အတွက် အသိပညာမြှင့်တင်ရေးအစီအစဉ်များကို ကျေးရွာအဆင့်အထိ လူထုနှင့်နီးကပ်စွာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်ကြီး ယခုကဲ့သို့ အောင်မြင်မှုများရရှိသည်မှာ ဤဥယျာဉ်အတွင်းနေထိုင်ကြသည့် လူထုတို့၏ မယိမ်းယိုင်သောဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့်သာဖြစ်သည်။ နယ်မြေအတွင်းတပ်စွဲသည့် မြန်မာတပ်မတော်ကြောင့် ဖြစ်ပွားသည့် ပဋိပက္ခနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရခြင်းများ၊ ကန့်သတ်မှုများနှင့် စိုးရိမ်ကြောက်ကြံမှုများ၊ ဌာနေလူထု၏ဆန္ဒကို လျစ်လျူရှုသည့် မြန်မာအစိုးရဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ၊ စသည့်အခက်အခဲများကြားက လုံခြုံပြီးရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို တည်ဆောက်သွားကာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူသားတို့ကို ကာကွာသွားလိုသော ၎င်းတို့၏စိတ်ဓါတ်များကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။

ယခုကဲ့သို့ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်ကြီး နိုင်ငံတကာဆုများနှင့်အောင်မြင်မှုများရရှိခြင်းက သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်သည် ဌာနေတိုင်းရင်းသားတို့၏အခွင့်အရေး၊ ၎င်းတို့၏အခန်းကဏ္ဍနှင့်ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေများကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းခြင်းကဏ္ဍ၌ အသိအမှတ်ပြုမြှင့်တင်ခြင်းမှတစ်ဆင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြဿနာများနှင့်ပဋိပက္ခများကို ငြိမ်းချမ်းသောနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းသွားနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်သည့် လူထုလှုပ်ရှားမှုနှင့်လမ်းကြောင်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်းကို နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ဖော်ပြသည်။

မြန်မာအစိုးရနေဖြင့် ဤဥပမာကိုကြည့်လျက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသားတို့ကိုလျစ်လျူရှုသော ၎င်းတို့၏ဥပဒေနှင့်မူဝါဒများကို ပြန်လည်ပြုပြင်ရန် အချိန်ရောက်ပြီဖြစ်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၌ ဌာနေတိုင်းရင်းသားတို့၏အခွင့်အရေးနှင့်ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို ကော်သူးလေတွင်သာမက မြန်မာတစ်ဝှမ်းရှိ တိုင်းရင်းသားအားလုံး၏နယ်မြေတွင် မဖြစ်မနေအသိအမှတ်ပြုရမည်။ သစ်တော၊ မြေယာ၊ နှင့် ရေအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုများ၌ ဌာနေတိုင်းရင်းသားတို့၏ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ကို အသိအမှတ်ပြုလက်ခံရမည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံနှင့် မတူကွဲပြားသော၎င်းတို့၏ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေများနှင့် ပြည့်နှက်နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပဋိပက္ခကို အဆုံးသတ်ရန်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကိုဖန်တီးနိုင်ရန်အတွက် ဤသည်မှာ ရေရှည်တည်တံ့ပြီး တရားမျှတသော နည်းလမ်းသာဖြစ်သည်။

ဆက်သွယ်ရန်

စောဖေါလ်စိန်ထွေး၊ သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်ဥက္ကဋ္ဌ၊ +66817247093

နော်ဆာမူး၊ +66979958177

salweenpeacepark@gmail.com